

December 2024

Kroniek Tuchtrect NOB

Inleiding

Welkom bij de eerste Kroniek Tucht recht van de NOB. Deze eerste kroniek behandelt de grote lijnen en relevante bijzonderheden in de tuchtrechtspraak over de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 oktober 2024.¹

Binnen de NOB gelden een aantal kernwaarden zoals kwaliteit, integriteit en onafhankelijkheid. Deze en verdere beroeps- en gedragsregels zijn vastgelegd in het Reglement Beroepsuitoefening ('RBU'). De uitspraken van de Raad van Tucht ('RvT') en de Raad van Beroep ('RvB') geven handvatten voor een nadere invulling hiervan.

Wij hebben zo veel mogelijk de voor de rechtsontwikkeling interessante uitspraken in deze kroniek verwerkt die zijn geweest in voornoemde periode. Daarbij zijn de uitspraken onderverdeeld in thema's die in meerdere zaken tot een tuchtrechtelijke beslissing hebben geleid. Om het de lezer gemakkelijker te maken zijn in onderstaande tekst links opgenomen naar de integrale uitspraken.

Hierna volgt in onderdeel 1 eerst een overzicht van formele aspecten die relevant zijn bij de vraag of klachten al dan niet in behandeling worden genomen. Daarna volgt in onderdeel 2 een uiteenzetting over materieelinhoudelijke aspecten

1. Formele aspecten

1.1 Verjaringstermijn

Inleiding

In deze verslagperiode stond in veel uitspraken de ontvankelijkheid van de klagers centraal. In het **Reglement Tuchtzaken** ('RT') staat dat de RvT klachten niet in behandeling neemt wanneer de klacht absoluut (artikel 11, derde lid RT) of relatief (artikel 21, tweede lid RT) te laat is ingediend. Het tuchtrecht kent dus een absolute verjaringstermijn en een relatieve verjaringstermijn. Wordt de klacht buiten deze termijnen ingediend, dan is de klacht ongegrond.

¹ De auteurs gaan uit van de uitspraken die per 31 oktober 2024 op de website van de NOB zijn gepubliceerd. RvT uitspraken die zijn geweest vóór 31 oktober 2024 maar waartegen beroep is ingesteld worden pas gepubliceerd ná de uitspraak van de Raad van Beroep. Deze worden dan meegenomen in de volgende editie.

Absolute verjaringstermijn

Op grond van artikel 11, derde lid van het RT worden klachten ingediend na verloop van tien jaar na afloop van het jaar waarin het gewraakte handelen of nalaten heeft plaatsgevonden, niet in behandeling genomen. De tuchtrechter toetst de absolute verjaringstermijn voor elk vermeend tuchtrechtelijk laakbaar handelen of nalaten waarover wordt geklaagd, zie ook [RvT 11 januari 2021, T 392](#).

Als op basis van de door partijen verstrekte gegevens onvoldoende kan worden vastgesteld wanneer de gedragingen waarover wordt geklaagd hebben plaatsgevonden, kan de tuchtrechter de advisering in de door de klacht bestreken periode als geheel bezien. In [RvT 8 januari 2019, T 372c](#) was de klacht ingediend op 18 december 2017 en had de klacht betrekking op advieswerkzaamheden die plaatsvonden in de periode 2006-2007. De adviesperiode 2006-2007 werd door de RvT als geheel genomen waardoor de absolute verjaringstermijn begin 2008 aanving en de klacht ontvankelijk was.²

Relatieve verjaringstermijn

Artikel 21, tweede lid, RT bepaalt dat de tuchtrechter een klacht zonder inhoudelijke beoordeling ongegrond kan verklaren als de klacht niet is ingediend binnen een redelijke termijn na het gewraakte handelen of nalaten.

De achterliggende gedachte van deze bepaling is dat een klacht met een redelijke voortvarendheid moet worden ingediend vanwege de gerechtvaardigde belangen van degene tegen wie de klacht zich richt. De verweerder moet zich namelijk adequaat kunnen verdedigen tegen de klacht. In dat verband heeft de RvB, in zijn uitspraak van [20 september 2019, B 104](#), verduidelijkt dat voor de vraag of de relatieve verjaringstermijn is verstreken relevant is: i) of het verdedigingsbelang van verweerder door het tijdsverloop tussen de klacht en het gewraakte handelen is aangetast, ii) of de aangevoerde redenen voor het tijdsverloop opwegen tegen het rechtszekerheidsbelang van verweerder, en iii) of er, in het algemeen, drie jaren verstreken zijn na het gewraakte handelen. Volgens de tuchtrechter zal het verdedigingsbelang van verweerder in beginsel niet zijn geschaad als de klacht wordt ingediend binnen een termijn van drie jaar na het gewraakte handelen of nalaten, vgl. ook [RvT 3 november 2022, T 408](#), [RvB 20 september 2019, B 104](#), r.o. 5.3 en [RvB 1 februari 2022, B 110](#), r.o. 5.2. Het maakt daarbij niet uit of klager op dat moment ook op de hoogte was van de verwijtbaarheid van het handelen, zie [RvT 20 november 2023 B 115a](#) en [B 115b](#).

In [RvB 20 november 2023 B 115a](#) en [B 115b](#) wordt nog een aanvulling gegeven op bovengenoemde drie criteria. Zo is het ook van belang: iv) of het tijdsverloop te wijten is aan omstandigheden die aan verweerder zijn toe te rekenen, v) wat de aard en ernst van hetgeen verweerder wordt verweten is, en vi) of er feiten zijn die pas na het gewraakte handelen bekend zijn geworden.

De driejaarstermijn is dus geen harde termijn. De feiten en omstandigheden van het geval kunnen ertoe leiden dat een klacht ook na het verstrijken van de driejaarstermijn in behandeling wordt genomen. In [RvT 3 november 2022, T 408](#) was de klacht ingediend nadat drie jaren waren verstreken. Het gewraakte handelen werd in die periode opgevolgd door emailcorrespondentie en een gesprek tussen partijen, kort daarna werd

² Dit is bevestigd in [RvB 31 januari 2020, B 105c](#).

de klacht ingediend. Volgens de RvT is in deze zaak sprake van een voortgaande ontwikkeling en is daarom de redelijke termijn ondanks het verstrijken van drie jaar niet overschreden. Ook in [RvT 4 februari 2021, T 394](#) bleek de driejaarstermijn geen harde termijn. De klacht was volgens de RvT tijdig ingediend omdat klaagster had geklaagd binnen twee jaar na het verkrijgen van de informatie waarop de klacht was gebaseerd. Op dat moment waren na het gewraakte handelen al drie jaren verstreken, maar was de klacht toch ontvankelijk.

In RvB 20 november 2023 [B 115a](#) en [B 115b](#) diende de Belastingdienst de klacht 10 maanden na afronding van het strafrechtelijk traject in. Klager meende dat hij moest wachten met het indienen van een tuchtklacht totdat het strafrechtelijke traject was afgerond. Volgens de RvB moet beoordeeld worden of de redenen die klager heeft aangevoerd voor het tijdsverloop dat gemoeid is geweest met het indienen van de klacht opwegen tegen de verdedigings- en rechtszekerheidsbelangen van verweerder. Volgens de RvB was dat hier niet het geval. De termijn is, gezien vanuit het rechtszekerheidsbelang van verweerder, onredelijk lang opgerekt. De onjuiste veronderstelling dat de klacht pas na afronding van het strafrechtelijk traject kon worden ingediend, komt volgens de RvB voor rekening van klager.

1.2 Wie kan een klacht indienen?

Inleiding

In een aantal uitspraken komt de vraag aan de orde wie een klacht kan indienen. Volgens artikel 2, derde lid, RT kunnen klachten worden ingediend door leden en niet-leden, het NOB-bestuur³, de Directeur-Generaal van de Belastingdienst⁴ en de toezichthouder ingevolge de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme. Niet-leden kunnen alleen een klacht indienen als zij hierbij een eigen belang hebben.

Cliënten

In [RvT 14 juli 2019, T 380](#) stelde de belastingadviseur dat zijn cliënten geen (financieel) belang hadden bij het aanhangig maken van de klacht en de klacht daarom niet ontvankelijk was. Volgens de RvT is een belang in de strikte zin van een financieel voordeel bij gegrondverklaring van de klacht niet vereist. In de tuchtprocedure staat de beoordeling van het (beroepsmatige) handelen of nalaten van een belastingadviseur voorop. Het vereiste belang is daarom gegeven als het vermeende tuchtrechtelijk laakbaar handelen of nalaten van een NOB-lid de klager raakt.⁵ Dit zal bij cliëntrelaties het geval zijn.

Ontbrekende cliëntrelatie

De klager hoeft geen cliënt te zijn van het NOB-lid. Derden kunnen ook een klacht indienen indien het om hun eigen belang gaat (zie artikel 2, derde lid, aanhef en onder b, RT). Het begrip 'eigen belang' wordt breed uitgelegd door de tuchtrechter. Zo oordeelde de RvT in zijn uitspraak van [29 juli 2019, T 377](#) dat een belang

³ Zie [RvT 22 november 2023, T 411](#).

⁴ Zie [RvB 20 november 2023, B 115a](#) (tegen de uitspraak [RvT 20 juni 2022, T 403a](#)) en [RvB 20 november 2023, B 115b](#) (tegen de uitspraak [RvT 20 juni 2022, T 403b](#)).

⁵ Zie [RvT 29 juli 2019, T 377](#).

in strikte zin van een financieel voordeel niet vereist is. Het begrip ‘eigen belang’ wordt dus breed uitgelegd en zou hierdoor (volgens de auteurs) mogelijk ook bij het ontbreken van een cliëntrelatie kunnen zien op bijvoorbeeld reputatieschade of emotionele schade.

In diverse uitspraken waren de klagers geen cliënten van verweerder. Zo werd er (onder meer) geklaagd door andere belastingadviseurs ([RvB 8 maart 2022, B 112](#)), door een (mede)bestuurder van een stichting die de cliënt was ([RvT 29 juli 2019, T 377](#) en [RvT 7 juli 2022, T 404](#)), door erfgenamen van een overleden cliënt (zie [RvT 3 november 2022, T 408](#)), door de wederpartij van een cliënt en een lid van een andere beroepsvereniging ([RvT 21 december 2022, T 407](#)).

Als een klacht wordt ingediend maar een cliëntrelatie ontbreekt, toetsen de RvT en de RvB de klacht alleen aan artikel 1 RBU (de eer en waardigheid van het beroep) en niet aan de overige artikelen van het RBU. Zie onder meer [RvT 7 juli 2022, T 404](#), [RvT 3 november 2022 T 408](#), [RvT 21 december 2022, T 407](#), [RvT 22 november 2023, T 411](#) en [RvB 8 juni 2023, B 116](#).

1.3 Tegen wie kan een klacht worden ingediend?

Lidmaatschap

Aspirant-leden, gewone leden en buitengewone leden zijn onderworpen aan tuchtrechtspraak. Daarnaast kunnen klachten ook worden ingediend tegen voormalig leden. Op grond van artikel 2, tweede lid, RT blijven leden ook na het einde van hun lidmaatschap aan de tuchtrechtspraak onderworpen ter zake van handelingen en gebeurtenissen die tijdens hun lidmaatschap hebben plaatsgevonden. Voorgaande is bevestigd in r.o. 5.1.2. van [RvT 29 juli 2019, T 377](#) waarbij het feit dat verweerder zijn lidmaatschap had beëindigd hem niet mocht baten.

Relevant hierbij is ook [RvT 6 januari 2023, T 410](#). De RvT oordeelt in deze zaak dat de klacht niet inhoudelijk kan worden behandeld omdat het klachtwaardige handelen zag op een periode vóórdat verweerder NOB-lid was. Als een adviseur nog geen lid is van de NOB, is hij niet gebonden aan het RBU of het RT van de NOB. Hij kan over het handelen in die periode dan ook niet tuchtrechtelijk worden aangesproken.

1.4 Overige formele aspecten

Naast de termijn voor het indienen van een klacht gelden ook andere vereisten waaraan de klacht bij de RvT en de RvB moet voldoen, zie artikelen 11 en 22 van de RT. Schending van de overige vereisten leidt echter niet snel tot niet-ontvankelijkheid. Zo oordeelde de RvB in zijn uitspraak van [8 juni 2023, B 116](#)⁶ dat op grond van artikel 11, tweede lid, laatste volzin, jo. artikel 23, eerste lid, RT, bijlagen in zesvoud moeten worden ingediend, maar dat dit voorschrift onmiskenbaar niet de strekking heeft een ontvankelijkheidseis te stellen. De auteurs merken hierbij op dat de relevantie van deze uitspraak beperkt zal zijn gelet op het feit dat klachten tegenwoordig veelal per e-mail worden ingediend.

⁶ Tegen de uitspraak van [RvT 7 juli 2022, T 404](#)

In **RvB 6 januari 2023, B 114** kwam het incidentele beroep van artikel 22 vierde lid RT aan de orde. De klagers, die tegen de uitspraak van de RvT beroep hadden ingesteld, trokken zich op een gegeven moment terug. De vraag kwam aan de orde of dit gevolgen had voor het incidentele beroep dat verweerder had ingesteld. De RvB oordeelt in r.o. 5.3 dat dit geen gevolgen heeft voor de ontvankelijkheid van het incidentele beroep.

In **RvB 27 november 2023, B 117**⁷ verweet klagster de voorzitter van de RvT i) vooringenomenheid en ii) van het zich te vrijpostig uitlaten over een eerdere procedure waar klagster ook bij betrokken was, wat in strijd zou zijn met artikel 8 RT. Ten aanzien van i) had klagster geen wrakingsverzoek op grond van artikel 17 RT ingediend. De RvB gaf aan dat de onpartijdigheid van de voorzitter van de RvT ook ten toets kan komen in het beroep maar oordeelde in dit geval dat het proces-verbaal van de RvT-zitting onvoldoende aanknopingspunten bood om te concluderen dat sprake was van (de schijn van) partijdigheid. Ten aanzien van ii) oordeelde de RvB in r.o. 5.2 dat in dit specifieke geval de uitlating van de voorzitter van de RvT is gedaan in het kader van een kritische bevraging van partijen en valt binnen de daaraan te stellen grenzen. Daarbij kwam ook dat de omstandigheid dat klagster eerder tegen een collega van verweerder een procedure heeft gevoerd geen feit was dat uitsluitend nadelig voor één van beide partijen kon uitpakken. De RvB oordeelt dan ook dat de klacht ongegrond is. In r.o. 5.3 vult de RvB nog aan dat de norm van artikel 8 RT niet het doel heeft om de belangen van klagster te beschermen.

2. Materieel inhoudelijke behandeling uitspraken

2.1 Eer & Waardigheid

Inleiding

NOB-leden moeten zich op grond van artikel 1 RBU onthouden van al hetgeen in strijd is met de eer en waardigheid van het beroep. De 'eer en waardigheid van het beroep' is een dynamisch begrip. Het wordt ingevuld door maatschappelijke opvattingen waardoor het aan verandering onderhevig kan zijn. Het houdt in ieder geval in dat leden zich moeten houden aan wet- en regelgeving, het beroep op een integere, zorgvuldige en behoorlijke wijze moeten uitoefenen en daarbij acht slaan op hun onafhankelijkheid, geheimhouding, vakbekwaamheid en deskundigheid. Over schending van dit kernbegrip wordt verreweg het meest geklaagd.

Juistheid en geoorloofdheid advies

Op grond van artikel 1 RBU hebben leden onder meer een zorgplicht om een juist en volledig advies te geven. Deze zorgplicht heeft ieder NOB-lid, óók als het lid onder de verantwoordelijkheid van een ander werkt. De RvT oordeelde in haar uitspraak van **7 mei 2021, T 395b** dat op grond van de zorgplicht een NOB-lid bij zijn door zijn leidinggevende opgedragen werkzaamheden niet mag afgaan op hetgeen die leidinggevende hem heeft medegedeeld over de wensen en beslissingen van een cliënt indien een redelijk bekwaam en redelijk

⁷ Tegen de uitspraak van **RvT 19 oktober 2022, T 406**

handelend belastingadviseur moet vermoeden dat deze mededelingen niet juist of onvolledig zijn of hij hieraan zou moeten twifelen. Dat kan volgens de RvT bijvoorbeeld aan de orde zijn bij een discrepantie met aanwezige dossierstukken of bij een eerdere tegenstrijdige stellingname van die cliënt.

Uit deze uitspraak volgt onder meer ook dat NOB-leden vóór het uitbrengen van een advies moeten nagaan of zij wel beschikken over alle voor het advies relevante feiten om zo een juist en volledig advies te geven. Daarnaast moeten leden, afhankelijk van de complexiteit van het onderwerp en het kennisniveau van de cliënt, afwegen welke informatie de cliënt nodig heeft om de materie te kunnen doorgronden en een verantwoorde afweging op basis van het advies te kunnen maken.

Het bewust opstellen van een onjuiste aangifte is in strijd met artikel 1 RBU. Zo oordeelde de RvT in zijn uitspraak van **22 november 2023, T 411** dat het niet bespreken van een opgemerkte tegenstrijdigheid in ontvangen informatie in strijd kan zijn met de eer en waardigheid van het beroep. Verweerder heeft hiermee het risico genomen dat de door hem ingevulde aangifte was gebaseerd op onjuiste gegevens.

In **RvB 31 januari 2020, B 105c**⁸ werd een NOB-lid verweten dat hij in strijd zou hebben gehandeld met de eer en waardigheid van het beroep door een ontoelaatbare truststructuur aan klagers te adviseren. Volgens klagers hadden de medewerkers van verweerder deze truststructuur geadviseerd, geïmplementeerd en uitgevoerd en had verweerder hierover de leiding. De RvB beslist (net als de RvT) dat verweerder slechts zijdelings bij de opzet van de truststructuur van klagers was betrokken en dat geenszins vaststaat dat de structuur op dat moment ongeoorloofd of ontoelaatbaar was. De beoordeling van de geoorloofdheid van het advies vindt dus naar de feiten en omstandigheden van toen plaats.

Handelen van NOB-lid buiten zijn beroep

De eer en waardigheid beperkt zich niet tot enkel het beroepsmatig handelen. Ook daarbuiten dient een lid de eer en waardigheid te betrachten. Dit volgt zowel uit de toelichtingen op diverse artikelen in het RBU als de tuchtrechtspraak. Het handelen van een NOB-lid buiten de sfeer van het beroep van belastingadviseur is alleen dan in strijd met artikel 1 RBU als dit handelen zo zeer in strijd is met de eer en waardigheid van het beroep van belastingadviseur dat de beroepsgroep hierdoor in diskrediet is gebracht. Dit zal niet snel het geval zijn, vgl. **RvB 31 januari 2020, B 105a** en **RvT 7 juli 2022, T 404**.

De RvB overwoog in zijn uitspraak van **31 januari 2020, B 105a**⁹ dat wanneer een NOB-lid handelt in de hoedanigheid van bestuurder van het advieskantoor, deze tuchtrechtelijk verwijtbaar handelt als hij betrokken is bij de afhandeling van de advisering van een klant en daarbij het belang van zijn organisatie of maatschap boven het belang van de klant stelt, zodanig dat het belang van de klant in ernstige mate wordt veronachtzaamd.

In deze zaak werd onder meer geklaagd dat verweerder als bestuurder van het advieskantoor in een civiele aansprakelijkstellingsprocedure de rechtbank onjuist zou hebben geïnformeerd over de rol en de betrokkenheid van zijn medewerkers. Daarnaast zou hij in een strafrechtelijke procedure onjuiste informatie

⁸ Tegen de uitspraak van de **RvT 8 januari 2019, T 372c**.

⁹ Tegen de uitspraak van de **RvT 8 januari 2019, T 372a**.

hebben verschaft aan het Openbaar Ministerie. De klachten waren niet gegrond. De RvB beslist dat de manier waarop een belastingadviseur zijn positie bepaalt in een civielrechtelijke procedure en de verklaringen die hij in dat verband afgeeft, niet snel worden aangemerkt als handelen in strijd met de eer en waardigheid van het beroep. Voor het verstrekken van informatie aan het Openbaar Ministerie geldt dit nog meer, gelet op de positie van verweerder als verdachte in het strafproces. Het staat een NOB-lid dus in beginsel vrij om zichzelf te verdedigen in een gerechtelijke procedure.

Belang van derden

Bij de uitoefening van zijn werkzaamheden geniet een NOB-lid een ruime mate van vrijheid om de belangen van zijn cliënt te behartigen. Daarbij mogen de belangen van anderen dan de cliënt niet onnodig of onevenredig worden geschaad. In de tuchtrechtspraak kwamen aan de orde de belangen van (i) een andere (belasting)adviseur die bij de cliënt betrokken is (geweest), (ii) een ex-client en (iii) andere betrokken personen.

Ad i) Belang van andere betrokken adviseurs

De RvB overwoog in (overweging 5.1.2 van) zijn uitspraak van **8 maart 2022, B 112** dat een NOB-lid bij de uitoefening van zijn werkzaamheden een ruime mate van vrijheid heeft om de belangen van zijn cliënt te behartigen, maar dat hij hierbij de belangen van een andere adviseur die bij de cliënt betrokken is geweest, niet onnodig of onevenredig mag schaden. Daarvan kan onder meer sprake zijn als het lid zich zonder redelijk doel grievend uitlaat over (het werk van) de andere adviseur en hem zodoende in een kwaad daglicht plaatst. Zie in dit verband ook de uitspraak van **RvB, 8 maart 2022, B 109¹⁰**. Deze lijn werd vastgehouden in **RvT 7 juli 2022, T 404** en de daaropvolgende uitspraak van de **RvB van 8 juni 2023, B 116**.

Uit **RvT, 8 maart 2022, B 109¹¹** volgt dat als een NOB-lid wordt gevraagd het werk van een andere belastingadviseur te beoordelen, het lid niet gehouden is de andere belastingadviseur te consulteren, een vorm van 'hoor en wederhoor' toe te passen of inzage in het dossier van die belastingadviseur te vragen, tenzij de cliënt dit uitdrukkelijk verzoekt. Het NOB-lid is wel gehouden hoor en wederhoor toe te passen wanneer het onderzoeksrapport zal worden gebruikt voor externe verantwoording omdat dan het risico bestaat dat dan de belangen van de andere adviseur kunnen worden geschaad.

Ad ii) Belang van ex-client

De RvT heeft in zijn uitspraak van **22 november 2023, T 411** geoordeeld dat een lid in strijd met artikel 1 RBU handelde omdat het belang van een ex-client boven het belang van een huidige cliënt werd gesteld en daarmee het belang van de huidige cliënt veronachtzaamd werd.

Ad iii) Belang van andere betrokken personen

In **RvB 8 juni 2023, B 116** voerde appellante namens haar echtgenoot – voor wie zij ook de belastingaangiftes maakte - tientallen procedures tegen zakelijke contacten van haar echtgenoot. Appellante werd verweten hiermee het belang van de beroepsbeoefenaren onnodig en onevenredig te hebben geschaad omdat zij wist

¹⁰ Tegen de uitspraak van de **RvT 15 april 2020, T 388**.

¹¹ Tegen de uitspraak van de **RvT 15 april 2020, T 388**.

of had moeten weten dat de procedures nodeloos waren of vruchteloos zouden blijven. Dat appellante tegen klagers een tuchtprocedure en twee civiele procedures bij de kantonrechter voerde houdt volgens de RvB nog niet in dat een tuchtrechtelijk laakbare hoeveelheid procedures werd gevoerd. Relevant hierbij is dat het voeren van de procedures vanuit perspectief van appellante niet van iedere redelijke grond ontbloomt was.

Geen betrokkenheid bij dossier

Als een NOB-lid niet betrokken is geweest bij de dienstverlening, kan schending van de eer en waardigheid van het beroep niet aan de orde komen. Zie [RvT 3 november 2022, T 408](#) waarin een collega van verweerder de diensten verrichtte aan klagster waarbij verweerder niet betrokken was en daarom ook niet tuchtrechtelijk verwijtbaar handelde.

Communiceren en informeren

Dat het belangrijk is om je cliënt op de hoogte te houden van belangrijke (persoonlijke) ontwikkelingen volgt onder meer uit de (voor deze kroniek) meest recente uitspraak, [RvT 8 maart 2024, T 414](#). Hierin werd geoordeeld dat *'...het niet uitvoeren van klagers opdracht, de gebrekkige communicatie en het niet zorgdragen voor adequate vervanging'* in strijd is met de eer en waardigheid van het beroep.

Uit (onder meer) [RvT 29 juli 2019, T 377](#) en [RvT 7 mei 2021, T 395b](#) volgt dat het niet doorsturen van brieven van de Belastingdienst tuchtrechtelijk verwijtbaar en in strijd met de eer en waardigheid van het beroep is. De RvT oordeelde in zijn uitspraak van [7 mei 2021, T 395b](#) dat het niet doorsturen van correspondentie van de Belastingdienst tuchtrechtelijk verwijtbaar kan zijn, zelfs als het niet doorzenden geen repercussies heeft gehad. De RvT oordeelt in r.o. 5.4.3. dat *'...Van een NOB-lid mag worden verwacht dat hij zijn cliënt van de afspraken met de belastingdienst en voor bezwaar vatbare beschikkingen door middel van ten minste een afschrift op de hoogte stelt, zulks mede met het oog op een mogelijke en zinvolle toetsing door de cliënt zelf of door de cliënt ingeschakelde derden, tenzij de cliënt er uitdrukkelijk mee heeft ingestemd dat hij over dergelijke afspraken en beschikkingen niet hoeft te worden geïnformeerd.'*

Uit deze tuchtrightspraak volgt dat de informatieplicht zich niet strekt tot alle (theoretisch) mogelijke risico's, nadelen en alternatieven, maar tot die informatie die van belang is voor een adequate beoordeling van het advies door de cliënt. Dit is slechts anders indien de cliënt er uitdrukkelijk mee heeft ingestemd dat hij daarover niet hoeft te worden geïnformeerd. In dit laatste geval ligt het voor de hand om in het advies uitdrukkelijk te benoemen over welke aspecten de cliënt niet geïnformeerd wilde worden, zodat voor de cliënt helder is dat het advies op die punten niet volledig is.

2.2 Onafhankelijkheid

De onafhankelijkheid van de belastingadviseur is een belangrijke kernwaarde en is onder meer vastgelegd in artikel 2 RBU. De gedragsregel houdt in dat de belastingadviseur zijn vrijheid en onafhankelijkheid dient te bewaken tegenover cliënten, en ook tegenover degenen met wie hij beroepsmatig samenwerkt. Tegenover cliënten houdt dat onder meer in dat de adviseur vrij moet zijn om een opdracht te kunnen weigeren, te

beëindigen en in partijdigheid moet kunnen uitvoeren ter behartiging van de gerechtvaardigde belangen van cliënt.

In **RvT 21 december 2022, T 407** werd verweerder verweten door een opdrachtbevestiging met haar echtgenoot te accepteren onvoldoende te hebben vermeden dat haar vrijheid en onafhankelijkheid in de uitoefening van het beroep in gevaar kwam. Uiteindelijk werd het handelen niet getoetst aan artikel 2 RBU aangezien verweerder en klager geen cliëntrelatie hadden (en daarom alleen aan artikel 1 RBU, eer en waardigheid, kon worden getoetst).

De onafhankelijkheid van de belastingadviseur kan in gevaar worden gebracht als de adviseur verschillende partijen bijstaat die een conflict hebben of met elkaar in onderhandeling zijn. In **RvT 7 juni 2019, T 379** werd verweerder door klagers o.a. verweten dat hij de erfgenamen die hij adviseerde in het kader van een boedelverdeling niet had gewezen op het risico van conflicterende belangen tussen de erfgenamen en hij had er volgens klagers op moeten wijzen dat hij niet voor alle erven kon optreden. Overigens is in het beroep (**RvB 9 december 2020, B 106**) beslist dat niet is komen vast te staan dat verweerder in de hiervoor benoemde casus in strijd heeft gehandeld met de eer en waardigheid van het beroep of de onafhankelijkheid. Om het risico op de schijn van een belangenverstrengeling te voorkomen verdient het aanbeveling om de rol van de belastingadviseur goed schriftelijk vast te leggen en ervoor te zorgen dat daarbij de belangen van alle partijen evenwichtig worden behartigd. Tegenstrijdige belangen zouden daarbij vooraf moeten worden besproken en aan het adviseringstraject zouden bepaalde (communicatie) voorwaarden kunnen worden gesteld om de onafhankelijkheid te waarborgen.

2.3 Optreden in hoedanigheid van

Een NOB-lid kan in beginsel ook buiten de hoedanigheid van belastingadviseur optreden, te denken valt aan een NOB-lid dat naast adviseur optreedt als bestuurder, bewindvoerder, executeur, advocaat of docent. Op grond van artikel 3 RBU moeten adviseurs aan cliënten en derden waar nodig duidelijk maken in welke hoedanigheid zij optreden. Als dat niet gebeurt, bestaat het risico van belangenverstrengeling (artikel 2 RBU).

Een traditioneel voorbeeld waarin een dergelijk risico speelt is de belastingadviseur die een rol als bestuurder namens zijn cliënt aanneemt of een cliënt in een andere hoedanigheid dan belastingadviseur bijstaat. In **RvB 9 december 2020, B 106** werd geklaagd dat verweerder in strijd met artikel 3 RBU niet duidelijk was geweest richting zijn cliënten over zijn rol gelet op het feit dat hij hen niet alleen belastingadvies gaf maar ook als taxateur optrad bij de boedelverdeling. In principe geldt dat de partij die stelt dat de werkzaamheden meer omvatten dan alleen de werkzaamheden in de hoedanigheid van belastingadviseur de bewijslast draagt. Uiteindelijk werden de klachten ongegrond verklaard omdat de RvB de klachten niet bewezen achtte. Uit **RvB 1 april 2019, B 102**¹² volgt dat voor de vraag of een NOB-lid handelt buiten de sfeer van belastingadviseur het niet doorslaggevend is dat hij voor zijn werkzaamheden een honorarium heeft ontvangen. Indien cliënt zich

¹² Tegen de uitspraak **RvT 14 februari 2018, T 367**

heeft laten machtigen door het lid kan er ook bij het ontbreken van een honorarium sprake zijn van een klantrelatie.

De hoedanigheid waarin wordt gehandeld is relevant voor de vraag waaraan de tuchtrechter het handelen toetst. Indien een NOB-lid namelijk vermeend verwijtbaar handelt buiten de hoedanigheid van belastingadviseur kan uitsluitend marginaal getoetst worden aan de eer en waardigheid van het beroep (artikel 1 RBU), zie ook [14 februari 2018, T 367](#)¹³. In [RvT 21 december 2022, T 407](#) werd verweerder verweten onvoldoende duidelijk te hebben gemaakt in welke hoedanigheid zij optrad. Geklaagd werd tegen het handelen van verweerder waarbij zij haar cliënt bijstond in een andere tuchtprocedure tegen klager. Klager stelt in die tuchtprocedure in zijn eer en goede naam te zijn aangetast. Tussen partijen stond vast dat het verwijtbaar handelen van verweerder was verricht buiten haar hoedanigheid van belastingadviseur. Volgens de RvT kan in dat geval niet getoetst worden aan artikel 3 RBU, maar slechts aan schending van de eer en waardigheid van het beroep (artikel 1 RBU).

In [RvB, 31 januari 2020, B 105a](#)¹⁴ stond het tuchtrechtelijk handelen van een NOB-lid in zijn functie van bestuurder van een advieskantoor centraal. De RvB oordeelde dat het lid in een dergelijke bestuursfunctie tuchtrechtelijk verwijtbaar handelt als hij betrokken is bij de afhandeling van de advisering van een klant en daarbij het belang van zijn organisatie of maatschap boven het belang van de klant stelt, zodanig dat het belang van de klant in ernstige mate wordt veronachtzaamd. Dit was overigens in deze zaak niet het geval.

2.4 Geheimhouding

In [RvT 4 februari 2021, T 394](#) werd verweerder verweten de geheimhoudingsplicht van artikel 4 RBU te hebben geschonden door toe te staan dat stukken in beslag werden genomen door de FIOD. De RvT verwijst in r.o. 5.2.7. naar de [brochure](#) en legt de regels voor onderhavig geval kort uit. De RvT besliste in dit geval dat verweerder heeft gedaan wat hij moest doen en daardoor niet tuchtrechtelijk verwijtbaar had gehandeld.

2.5 Dienstverlening in overeenstemming met het RBU

In [RvT 14 juli 2019, T 380](#) hadden klagers en verweerder een verschil van mening over welke dienstverlening was afgesproken. Er was in deze casus geen schriftelijke opdrachtbevestiging. De RvT overweegt dat het in een dergelijk geval aan verweerder is om bewijs aan te leveren dat de werkzaamheden binnen de opdrachtbevestiging vielen. Verweerder had uit de opmerking van klagers dat andere leveranciers voor privéaangelegenheden factureerden afgeleid dat hij ook toestemming kreeg om werkzaamheden voor persoonlijke aangelegenheden aan klagster te factureren. De tuchtrechter beslist dat een dergelijke aanname niet tot het domein van de feiten behoort en zich dan ook niet leent als bewijs.

¹³ Overigens is in de uitspraak op beroep, [RvB 1 april 2019, B 102](#), beslist dat er wel een klantrelatie was en het RBU-integraal getoetst diende te worden.

¹⁴ Beroep tegen [RvT 8 januari 2019, T 372a](#).

In **20 september 2019, B 104**¹⁵ stelde verweerder dat de klacht van klagster door het ondertekenen van een echtscheidingsconvenant niet ontvankelijk moest worden verklaard. In dit echtscheidingsconvenant stond namelijk een artikel waarin klagster uitdrukkelijk afstand deed van de haar eventueel toekomstige rechten tegenover onder andere verweerder in verband met zijn eventuele betrokkenheid bij de advisering van en bijstand aan ex-echtgenoot. De RvB volgde verweerder hierin niet en oordeelde dat in een echtscheidingsconvenant niet zomaar afstand kan worden gedaan van het recht om te klagen.

2.6 Overnemen en beëindigen van opdrachten

Voor leden gelden specifieke regels met betrekking tot het overnemen en beëindigen van opdrachten. Deze regels zijn vastgelegd in artikel 11 RBU.

Uit **RvB 1 april 2019, B 102**¹⁶ volgt dat een lid tuchtrechtelijk laakbaar handelt als bij de overdracht van het fiscale dossier geen informatie wordt verstrekt over een lopende procedure bij de Rechtbank en de nota griffierecht, waardoor formele mogelijkheden om in rechte op te komen tegen de opgelegde belastingaanslagen verloren zijn gegaan.

Een lid kan een opdracht met de benodigde zorgvuldigheid neerleggen, mits schade voor cliënt wordt voorkomen en dat niet gebeurt op een niet geschikt moment (artikel 11, tweede lid, RBU). In **RvT 7 mei 2021, T 395a** werd verweerder verweten klachtwaardig te hebben gehandeld bij het opzeggen van de relatie met klagers. De klachten kwamen er met name op neer dat klagers niet op een zorgvuldige wijze waren uitgenodigd voor een gesprek en dat verweerder ten onrechte steun gaf aan het kantoorbesluit om tot beëindiging van de relatie over te gaan. De RvT komt tot de conclusie dat het gesprek met klagers niet zorgvuldig was, omdat een open en zorgvuldige bespreking over de vraag of aan hen nog diensten konden worden uitgevoerd niet had plaatsgevonden, maar dat de verantwoordelijke vennoot hierbij de leiding nam en hij verweerder niet overal bij had betrokken. Daarbij werd niet aannemelijk gemaakt dat verweerder het kantoorbesluit klakkeloos had overgenomen. De klacht was dan ook ongegrond volgens de RvT.

2.7 Financiële consequenties en declaraties

In afdeling 3 van het RBU staan de financiële regels voor NOB-leden. Een lid dient kort gezegd transparant te zijn over de totale (geschatte) kosten per werkzaamheid en de totstandkoming daarvan. Ook de bestede uren moeten door leden per cliënt en werkzaamheid in de administratie worden vastgelegd.

Als een lid zich hieraan houdt, aldus de **RvB 16 november 2020, B 108**¹⁷, zal de tuchtrechter niet snel een verwijtbaar handelen vaststellen. In **RvT 10 november 2020, T 390** wordt zelfs gesteld dat er ook een verantwoordelijkheid bij de cliënt zelf ligt. De RvT overweegt namelijk in r.o. 5.8.2. dat '*...klagster, door niet binnen een redelijke termijn afwijzend te reageren op de berichten van verweerder betreffende de factuur en*

¹⁵ Beroep tegen **RvT 20 december 2018, T 375**.

¹⁶ Beroep tegen **RvT 14 februari 2018, T 367**.

¹⁷ Tegen de uitspraak **RvT 3 december 2019, T 381**.

de omschrijving en door deze factuur prompt en zonder enig voorbehoud te voldoen, (stilzwijgend) heeft ingestemd met die factuur en de omschrijving, te meer omdat dit een en ander voor het opmaken van de factuur uitdrukkelijk met klaagster is besproken.'

Maar de adviseur dient te blijven opletten. Zo oordeelde de RvT in zijn uitspraak van **24 maart 2022, T 400** dat wanneer een NOB-lid ervan op de hoogte is dat een klant in financiële moeilijkheden verkeert, tijdig in overleg moet worden getreden over de gemaakte kosten. Gebeurt dat niet, kan dat leiden tot een tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen.

In **RvT, 14 juli 2019, T 380** was aan de orde of werkzaamheden van een NOB-lid die waren verricht voor een voormalig bestuurder van zijn cliënt gefactureerd mochten worden aan zijn cliënt. Verweerder had uit een opmerking van zijn cliënt afgeleid dat daarvoor toestemming was gegeven. Volgens de RvT hadden verweerder en zijn cliënt echter geen expliciete afspraken gemaakt over de facturatie van deze werkzaamheden en had verweerder dan ook niet aan de voormalig bestuurder mogen adviseren via de opdracht van zijn cliënt. Het verdient, gelet op voorgaande, aanbeveling voor aanvang van werkzaamheden in een schriftelijke opdrachtbevestiging vast te leggen wat de werkzaamheden inhouden.

Los van de vorm en de frequentie komt ook de hoogte van de declaraties regelmatig aan de orde in de uitspraken. Klagers verwijten meestal dat de gefactureerde kosten buitenproportioneel hoog zijn. In alle zaken waar dit aspect door klager naar voren wordt gebracht wordt aangegeven dat zowel de RvT als de RvB slechts *marginiaal* toetsen of het lid buitensporig heeft gedeclareerd¹⁸. De tuchtrechter kijkt dan met name of de hoogte van de factuur in verhouding staat met de verrichtte werkzaamheden. Noemenswaardig in deze context is nog dat in **RvT 10 november 2020, T 390** het volgende wordt toegevoegd in r.o. 5.10.2.: '*...De financiële situatie van de vennootschap waaraan wordt gedeclareerd speelt geen rol bij de beantwoording van de vraag of buitensporig is gedeclareerd.'*

Tot slot

De auteurs hopen met deze kroniek een beeld te hebben geschetst van de ontwikkelingen van de tuchtrechtspraak over de periode 1 januari 2019 – 31 oktober 2024. In een groot deel van de uitspraken staat de vraag centraal of de klacht binnen de relatieve verjaringstermijn is ingediend. De tuchtrechter heeft in dat verband ter verduidelijking een aantal criteria gegeven waaraan getoetst kan worden. Opvallend is dat verreweg de meeste klachten inhoudelijk betrekking hebben op de schending van de eer en waardigheid van het beroep. In dat verband staat vaak een schending van de zorgplicht centraal. Onder meer heeft de tuchtrechter verduidelijkt dat leden niet blind kunnen afgaan op wat ze wordt medegedeeld door een leidinggevende of cliënt, maar dat ze zelf verantwoordelijk blijven om een juist en volledig advies te geven. Dus, bezint eer ge begint!

¹⁸ Zie o.a. **RvB 16 november 2020, B 108** en **RvT 18 oktober 2021, T 396**.

